Civil Law Knowledge Open Access

Spring & Summer (2024) 13 (1): 105-120

DOI: 10.30473/clk.2024.72028.3288

ORIGINAL ARTICLE

Contracts of Sports Clubs before the Formation of the Club, Emphasizing the Principle of Good Faith

Mehdi Yousefi Sadeghloo[1]

1. Assistant Professor of Private Law, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Correspondence:
Mehdi Yousefi Sadeghloo
Email:
m_yousefi_2005@pnu.ac.ir

Received: 10/Aug/2024
Accepted: 17/Aug/2024

ABSTRACT

The founders of sports clubs may sign contracts to meet their needs before forming the club, and these contracts are signed to the credit of the club, which has an independent personality from the managers and the parties to the contracts. As a result, the question arises, what is the nature of such contracts from the point of view of contract law? Is the contract correct and has legal effects or not? In this article, considering the principle of good faith in contracts and while the sports club has not yet been established, the conclusion was reached that because the parties to the contract had good faith for the contracts and hence the fear of loss to the other party of the contract Due to the possibility of attributing the obligation and possible loss, there is a joint liability for the founders and the club, therefore, such contracts can be considered correct.

KEYWORDS

Sports Rights, Sports Contracts, Before the Formation of the Club, The Principle of Good Faith, The Validity of the Contract.

How to cite:
Yousefi Sadeghloo, M. (2024). Contracts of Sports Clubs before the Formation of the Club, Emphasizing the Principle of Good Faith, Civil Law Knowledge, 13 (1), 105-120. (DOI: 10.30473/clk.2024.72028.3288)

© 2024, by the author(s). Published by Payame Noor University, Tehran, Iran.
This is an open access article under the CC BY 4.0 license (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).
https://clk.journals.pnu.ac.ir/

دانش حقوق مدنی

سال سیزدهم، شماره اول، پیاپی ۲۵، بهار و تابستان ۱۴۰۳ (۱۰۵-۱۲۰)

DOI: 10.30473/clk.2024.72028.3288

«مقاله پژوهشی»

اعتبار قراردادهای باشگاه‌های ورزشی قبل از تشکیل باشگاه با تأکید بر اصل حسن نیت

مهدی یوسفی صادقلو[۱]

۱. استادیار حقوق خصوصی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

نویسنده مسئول:
مهدی یوسفی صادقلو
رایانامه: m_yousefi_2005@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۲۰
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۷

استناد به این مقاله:
یوسفی صادقلو، مهدی (۱۴۰۳). اعتبار قراردادهای باشگاه‌های ورزشی قبل از تشکیل باشگاه با تأکید بر اصل حسن نیت، دوفصلنامه علمی دانش حقوق مدنی، ۱۳ (۱)، ۱۰۵-۱۲۰.
(DOI: 10.30473/clk.2024.72028.3288)

چکیده

مؤسسان باشگاه‌های ورزشی ممکن است برای رفع مایحتاج خود پیش از تشکیل باشگاه، قراردادهایی را منعقد نمایند که این قراردادها به اعتبار باشگاهی که شخصیتی مستقل از مدیران و طرفین قراردادها دارد، بسته می‌شود. در نتیجه این سؤال پدید می‌آید که ماهیت این‌گونه قراردادها از منظر حقوق قراردادها به چه صورت است؟ قرارداد صحیح بوده و دارای آثار حقوقی است یا خیر؟ در مقاله حاضر با در نظر گرفتن اصل حسن نیت در قراردادها و در حالی که باشگاه ورزشی هنوز به مرحله تشکیل نرسیده است، این نتیجه به دست آمد که چون طرفین قرارداد برای قراردادها دارای حسن نیت بوده و از این‌رو بیم ورود زیان به طرف دیگر قرارداد، به جهت امکان انتساب تعهد و زیان احتمالی به صورت تضامنی برای مؤسسین و باشگاه وجود دارد، از این‌رو می‌توان چنین قراردادهایی را صحیح تلقی نمود. روش تحقیق مقاله به صورت توصیفی تحلیلی است و سعی شده از منابع مرتبط و تخصصی استفاده شود.

واژه‌های کلیدی

حقوق ورزشی، قراردادهای ورزشی، قبل از تشکیل باشگاه، اصل حسن نیت، اعتبار قرارداد.

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. ۱۴۰۳ ©. ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت مجوز Creative Commons Attribution (CC BY 4.0) منتشر شده و استفاده از آن با ارجاع صحیح مجاز است.
(http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)
https://clk.journals.pnu.ac.ir/

مقدمه

ممکن است باشگاه‌های ورزشی، قبل از ثبت آن به عنوان شخص حقوقی، برای رفع مایحتاج خود مبادرت به انعقاد قراردادهایی نمایند که به اعتبار تشکیل باشگاه در مدت زمانی قریب‌الوقوع می‌باشد، مانند آنکه مبادرت به اجاره محل تمرین یا محل استقرار کارمندان یا تنظیم قرارداد با هتل‌ها جهت سکونت بازیکنان نمایند. حال ممکن است این سؤال مطرح شود که آیا این قراردادها از منظر حقوق قراردادها صحیح است یا باطل؟ قابل تنفیذ است یا خیر؟

از مهم‌ترین پرسش‌هایی که در ارتباط با اعتبار و یا فقدان وجاهت و آثار حقوقی قراردادها مطرح می‌شود، اهلیت و موجودیت طرفین قرارداد در زمان تشکیل قرارداد است. اهلیت رکن لازم و ضروری برای موجودیت بخشیدن به پدیده‌ای است که طرفین قرارداد به آن اعتبار می‌بخشند.

شاید این پرسش پدید آید که چنانچه موضوع قرارداد یکی از امور مالی نباشد، نتیجه این تراضی چه خواهد بود؟ در اینجا شایسته است به این امر اشاره شود که تمامی توافقات در هر صورت باید نتایج مادی در پی داشته باشد، حتی اگر نتیجه آن کسب مال و یا منفعت نباشد مانند قراردادهایی که نتیجه آن حمایت از آزادی‌ها و حقوق بشری باشد همانند قراردادی که باشگاه بارسلونا و رئال مادرید با بنگاه‌های خیریه و حقوق بشری برای درج شعارهای انسان‌دوستانه بر روی پیراهن بازیکنان منعقد نمودند که در ظاهر امری است بدون نتایج مالی، لیکن باطن آن نتایج مادی در عالم ورزش پدید می‌آورد.

حال با این مقدمه و به قصد پیدا کردن پاسخ مناسبی به پرسش‌های فوق این مقاله را در سه گفتار و به ترتیب: نمایندگی (گفتار اول)، حسن نیت در قراردادهای ورزشی (گفتار دوم) و آثار قراردادهای ورزشی (گفتار سوم) خواهیم پرداخت.

گفتار اول: نمایندگی

نمایندگی به معنای نیابت دادن به شخصی است که دارای ویژگی خاصی باشد و از منظر اصیل این ویژگی دارای ارزش است. این ویژگی می‌تواند از جنس داشتن تخصص و تبحر و یا به واسطه اعتماد و اطمینانی است که به نماینده دارد و تصمیم‌گیری ایشان را به نفع منافع خود می‌داند. نیابت و نمایندگی تا جائی اهمیت پیدا کرده است که قانونگذار و حتی شارع مقدس نیز به جهت رعایت مصلحت با نمایندگی‌های قانونی و قهری و در مواقعی با اعطای نمایندگی قضائی توسط دادگاه صالح موافقت نموده‌اند.

قراردادهای ورزشی می‌تواند مستقیما توسط ذی‌نفع[1] منعقد شود و یا اینکه به وسیله نماینده این امر صورت پذیرد. ارزش و اعتبار قراردادهایی که شخصاً توسط ذی‌نفع منعقد می‌گردد همانند قراردادهایی است که بهوسیله نماینده تشکیل می‌شود، البته تا جایی که نماینده از حدود اختیارات و متعارف خارج نگردد.

نماینده در قرارداد مأموری است از جانب ذی‌نفع برای پیشبرد اهداف وی و در حقیقت انشای قراردادهای ورزشی که توسط نماینده انجام می‌شود، به وسیله اصیل صورت می‌گیرد و نماینده صرفاً انجام امور حقوقی را بر عهده دارد.

منظور از امور حقوقی همان اعمال حقوقی است که در نقطه مقابل اعمال مادی قرار می‌گیرد. نماینده در قراردادها دارای اختیار در تراضی است؛ به نحوی که نماینده اثر عقد را برای دیگری می‌خواهد و لازم است که عنوان نمایندگی خود را در قرارداد درج نماید و الا حمل بر آن است که قرارداد متعلق حق نماینده است.

اختیارات نماینده ممکن است ناظر به قراردادهایی باشد که در گذشته منعقد شده است و همچنین قراردادهایی که در آینده منعقد خواهد شد، لیکن موضوع قابل بحث اعتبار بخشیدن به قراردادهایی است که در گذشته توسط نماینـده‌ای که فاقد اختیار انعقاد معاهده در آن زمان بوده و یا پذیرش تعهد باشد است.

تنفیذ عقودی که توسط نماینده بدون اختیار صورت پذیرفته، امری است که در قانون ایران پذیرفته شده است، این تنفیذ ممکن است توسط اصیل و یا اعطای نمایندگی صورت پذیرد؛[2] گرچه برخی از نویسنگان حقوقی تنفیذ عقود فضولی به وسیله نمایندگی را فاقد مبنا اعلام کرده‌اند،[3] لیکن

---

۱. ذی‌نفع در قرارداد شخصی است که به حساب خود معامله می‌نماید و سود و زیان ناشی از قرارداد برای ایشان متصور است، البته ممکن است در برخی از قراردادها شخص به نفع شخص ثالث معامله کند، لیکن ایجاد تعهد به زیان ثالث صحیح نیست، مگر ایشان تعهد را به صورت مستقل بپذیرد.

۲. کریمی و کوشکی، عباس و مرتضی، تعهدات مقدم بر تشکیل شرکت-های تجاری، فصلنامه تخصصی دانشنامه‌های حقوقی، زمستان ۱۳۹۷، ص ۳۵۸.

۳. صفائی ، سید حسین و دیگران، تحلیل نمایندگی ناشی از تنفیذ در حقوق انگلیس، اسلام و ایران، نشریه مدرس علوم انسانی، ۱۳۸۰، دوره ۵، ش ۴، ص ۱۰۰.

به نظر می‌رسد اصیل امکان صحت بخشیدن به قراردادهای فضولی را دارد و به عبارتی تنفیذ عقود فضولی اثری قهقرائی خواهد داشت و می‌توان عقد ناقص قبلی را که به جهت فقدان اختیار نماینده تشکیل شده است را بدین وسیله کامل نمود و این امر مورد تأیید قانونگذار قانون مدنی هم قرار گرفته است[۱].

نظام حقوقی انگلستان به تأثی از نظام کامن لا این امر را نمی‌پذیرد و به عبارتی اعتقاد دارد، تعهدات یا قراردادی پیش از پیدایش شخصیت حقوقی ولو آنکه پیدایش قریب‌الوقوع داشته باشد، تشکیل گردد قابل پذیرش نبوده و نمی‌توان به این‌گونه قراردادها اعتبار بخشید. این نوع تعهدات و قراردادها حتی غیر نافذ نیز تلقی نمی‌گردد، بلکه اساساً باطل قلمداد می‌شود و مؤسسین شرکت حق تنفیذ این‌گونه قراردادها را ندارند و پرنده معروف به این نوع قراردادها نیز مؤید این نوع نگرش قضائی می‌باشد[۲].

در پرونده مذکور دادگاه با توجه به اینکه قرارداد قبل از تأسیس شرکت را اساساً منتسب به شرکت نمی‌داند بیان نموده است که حقوق و قراردادهای ناشی از این قرارداد متعلق به اشخاصی است که مبادرت به انجام آن کرده‌اند و نمی‌توان تصور کرد که قراردادی قبل از پیدایش و تولد شخص توسط ایشان صورت پذیرد، از این‌رو می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که گرچه اقدامات مؤسسین شرکت قبل از تشکیل به نیت اجاد حقوقی برای شرکت بوده و منافع یا تعهدات مورد انتظار از آن را برای شخصیت حقوقی در حال تشکیل توقع داشته‌اند، لیکن امکان حقوقی این امر وجود ندارد و اگر ما قراردادها را زاییده قصد و رضای متعاقدین قلمداد نماییم، در حقیقت امکان احراز قصد در حالتی که شخص وجود خارجی ندارد، قابل تصور نخواهد بود.

در حقوق تجارت نوین انجام اقداماتی قبل از تشکیل شرکت عملاً مجاز دانسته شده و از مصادیق بارز آن انجام پذیره‌نویسی برای شرکت‌های در حال تأسیس است و این امر را نیز می‌توان برای باشگاه‌های در حال تأسیس مجاز تلقی نمود، نویسندگان حقوقی در مقام تأیید این گونه اعمال حقوقی بیان کرده‌اند که گرچه شرکت تجاری هنوز تشکیل نشده و تصمیمات مدیران شرکت پس از تشکیل شرکت دارای اعتبار است، ولی با توجه به اینکه پذیره‌نویسی نوعی عمل حقوقی است که توسط مؤسسین به نمایندگی از شرکت در شرف تأسیس است، دارای اعتبار می‌باشد.[۳] گروه دیگری از نویسندگان حقوقی پذیرش مسئولیت تضامنی مؤسسان و شرکت در شرف تأسیس را بهترین راه اعلام کرده‌اند.

به نظر می‌رسد هرگاه باشگاه در شرف تأسیس برای تشکیل راهی به جز پیش‌بینی راه‌حل‌هایی مالی برای جذب سرمایه نداشته باشد و تصمیمات مؤسسان در راستای جذب سرمایه و یا زمینه‌سازی برای تشکیل قدرتمند باشگاه است، ولی در عین حال نگرانی از ورود زیان به باشگاهی که در آینده نزدیک تشکیل می‌گردد کماکان باقی است؛ چرا که شاید مدیران باشگاه تصمیم‌های قبلی را منطبق با سیاست‌های خود ندانند، حتی اگر عملاً منافعی در نتیجه تصمیمات قبلی برای باشگاه ایجاد شده باشد. حال شاید بتوان با پذیرش مسئولیت تضامنی برای نمایندگان سابق و در عین حال باشگاه تشکیل شده و امکان مطالبه زیان وارده به باشگاه این نگرانی را مرتفع نمود.

چنانچه نماینده بر خلاف قرارداد و تفاهمی که با اصیل داشته و یا عرف و عادت متداول رفتار نماید، مسلماً مسئول جبران زیان وارده به نماینده می‌باشد و از منظر مسئولیت قراردادی و یا قهری نامبرده را ضامن باید تلقی نمود، لیکن از منظر حقوق قراردادها و به لحاظ تزاحم با حقوق طرف قرارداد (ثانوی) لازم است تکلیف قرارداد روشن گردد. قرارداد منعقده فیمابین نماینده و شخص ثالث را یا باید صحیح و یا باطل قلمداد کنیم و قرارداد غیر نافذ نیز در زمره قراردادهای صحیح باید دانست؛ چرا که اصل بر صحت قرارداد است و هرگاه اصیل نسبت به صحت آن در موعد متعارف معترض نگردد، قرارداد صحیح و لازم‌الاجرا خواهد بود، گرچه برخی از نویسندگان حقوقی شیوه دیگری را برگزیده‌اند و ظاهراً اصل را بر عدم صحت قراردادهایی می‌دانند که توسط وکیل منعقد می‌گردد نهاده‌اند[۴] و در توجیه این نظریه مدلول ماده ۶۶۷ قانون مدنی

---

۱. ماده ۶۷۴ ق.م. "موکل باید تمام تعهداتی را که وکیل در حدود وکالت خود کرده است انجام دهد. در مورد آنچه که در خارج از حدود وکالت انجام شده است، موکل هیچ‌گونه تعهد نخواهد داشت، مگر اینکه اعمال فضولی وکیل را صراحتا یا ضمنا اجازه کند".

۲. کریمی و کوشکی، عباس و مصطفی، (همان منبع) ص ۳۵۹؛ پرونده کلنر و باکستر kelner v . Baxter(1866), L. R. 2 CP

۳. دمرچیلی، محمد و همکاران، قانون تجارت در نظم حقوق کنونی، چ سوم، انتشارات سپهر، ۱۳۸۲، ص ۱۹۵ به نقل از کریمی و کوشکی، عباس و مصطفی، (همان منبع) ص ۳۵۹.

۴. بازگیر، یداله، قانون مدنی در آیینه آراء دیوان عالی کشور وکالت و عقد ضمان، انتشارات فردوسی. ۱۳۹۱، چ ۳، ص ۷۳.

که مقرر می‌دارد، چنانچه وکیل مصلحت موکل را در نظر نگیرد و به سود خود یا دیگری عمل نماید عمل وی فضولی محسوب شده و نیاز به تنفیذ دارد، در حالی که طرف قرارداد بر اساس اصل ظاهر هم اینکه متوجه نمایندگی از اصیل می‌گردد نیازی به کنکاش در خصوص خروج از حدود اختیارات و یا تراضی فیمابین اصیل و نماینده ندارد و اراده اصیل را کافی برای تشکیل قرارداد باید بداند، حتی اگر قصد اصیل توسط نماینده ابراز نگردد.

حقوق انگلستان نیز نمایندگی را رابطه‌ای امانی دانسته و رعایت مصلحت و حسن نیت را توسط نماینده امری الزامی می‌داند[1]. از این‌رو، با توجه به وابستگی حقوقی و لزوم شناسایی حدود و ثغور حسن نیت در قراردادهایی که توسط نماینده منعقد می‌شود، خصوصاً در جایی که قبل از تشکیل باشگاه منعقد می‌گردد و این امر به این معنا است که نه تنها قصد و اراده اصیل در زمان اعطای نیابت وجود نداشته، بلکه اساساً شخصیت اصیل در زمان اعطای نیابت شکل نگرفته و به عبارتی وجود خارجی پیدا نکرده است.

قانون تجارت در مورد ضمان مدیران شرکت‌های سهامی نسبت به امـوال شرکت به صورت مبهم نظر داده است؛ این در حالی است که در مورد سایر شرکت‌ها با قیاس ید مدیران با ید وکیل بر اموال موکل، آن ید را امانی و مسئولیت وکیل را مبتنی بر تقصیر قلمداد کرده است. از این‌رو، در صورت ورود زیان مدیـر شرکت همانند وکیل مسئول تلقی کرده است، مگر آنکه عدم تقصیر خود را اثبات نماید. به عنوان مثال هنگامی که اوراق سهام قبل از تشکیل شرکت توسط مدیران شرکت صادر و امضا گردد، مسئول زیان وارده به سایرین خواهند بود و در مورد معامله مدیران با شرکت در حالتی که هیأت مدیره آن معامله را اجازه ننماید، مدیر یا مدیران مسئول زیان وارده به شرکت و اشخاص ثالث خواهند بود.

گفتار دوم: حسن نیت در قراردادهای ورزشی

دارا بودن حسن نیت در تشکیل و اجرای قراردادها امری مهم و ضروری است. اساساً نمی‌توان به قراردادهایی که در ظاهر و یا ماهیت وجودی آن نیت خیر و یا منافع سالم و خردمندانه لحاظ نشده باشد، اعتبار عرفی داد.

حسن نیت به معنای هدف عاری از نیت‌های پلید و مغایر نظام انسانی و اجتماعی است. رعایت اصل حسن نیت در قراردادها امری اخلاقی و مورد تأیید عقلا می‌باشد و چنانچه در قرارداد ورزشی نیت طرفین مغایر با اهداف والای ورزشی که همانا تندرستی ورزشکاران و در مواقعی ایجاد رقابت سالم با هدف ارتقای سطح آمادگی جسمانی و شور و نشاط در ورزش و ترقیب جوانان به انجام ورزش‌های سالم است وجود نداشته باشد و هدفی مانند کسب درآمد به هر قیمت ممکن و یا از بین بردن رقابت سالم و جایگزینی آن با قدرت‌نمایی‌های بی ارزش باشد طرفین قرارداد ورزشی روی نقطه ای ایستاده-اند که منجر به بی‌آبرویی ورزش و ورود لطمه به ارکان ورزش می‌شود.

در حقوق فرانسه رعایت و لحاظ حسن نیت در مذاکرات مقدماتی و همچنین اجرای قرارداد امری ضروری اعلام شده است[2] و این ضابطه از قواعد امری به شمار می‌آید و قابل مسامحه و یا تراضی نمی‌باشد. دامنه حسن نیت محدود به ظاهر قرارداد و یا فقط خود قرارداد نمی‌باشد، بلکه شامل حال آثار و توابع قرارداد نیز می‌گردد.

این آثار می‌تواند بر اساس ظاهر قرارداد باشد و یا بر اساس مفهـوم و متعارف قرارداد باشد. اصل حسن نیت طرفین را به اصـول اخلاقـی و انتظـارات صحیـح از قراردادها ملتزم می‌سازد، بنا بر این هم متعهد باید توقع صحیحی از تعهد خود داشته باشد و هم متعهد له برای اجرای قرارداد توقعات مشروع و منطقی را انتظار داشته باشد، به عنوان مثال هرگـاه در یک قرارداد استخدام بازیکن فوتبال که در خط دفاع بازی می‌کند، باشگاه و یا مربی توقع داشته باشد که این بازیکـن در مقـام دفاع از خشونت‌های غیر انسانی و بی‌رحمانه در بازی استفاده نماید و یا بازیکن برای این کار و یا جریمه‌ها و یا تعلیق‌هایی که در پیامد بازی ناجوانمردانه ممکن است مجازات شود، توقع پاداش و یا امتیازاتی متناسب داشته باشد، در حقیقت یک تفاهم ناصواب و بر پایه نقض اصول اخلاقی و یا حسن نیت در قرارداد را شکل داده است.

همین امر در مورد لزوم حسن نیت در همکاری فیمابین نیز وجود دارد و همکاری‌های مشترک طرفین قرارداد لازم است

1. Fridman, G, H. L. The law of agency, 6th, London, Butterworth, p 316.

2. Article 1104 du Code Civil Française : Les contrats doivent être négociés, formés et exécutés de bonne foi. Cette disposition est d’ordre public.

که برای همکاری فیمابین خود[1] را تابعی از حسن نیت قلمداد نمایند تا نتیجه حاصله نیز بر این اساس به دست آید[2].

رعایت حسن نیت در مراحل و مقاطع مختلف قرارداد به طرفین قرارداد توصیه شده و حتی در برخی موارد عدم احراز آن را از موجبات امکان برهم زدن و انحلال قرارداد اعلام شده است[3]. قانون مدنی فرانسه (ماده ۱۱۰۴) لزوم پایبندی طرفین به اصل حسن نیت در تمام مراحل قرارداد را لازم دانسته است[4]. مواردی مانند قاعده منع سوء استفاده از حق توسط متعهد له در طول مدت قرارداد باید به نحوی رفتار نماید که با رفتار عادلانه و متعارف خود زمینه عدالت معاوضی را فراهم کند و نمی‌تواند به صورتی رفتار نماید که چون متعهد له است، از هر وسیله‌ای ولو غیر متعارف برای رسیدن به هدف نهایی خود (انجام تعهد) استفاده نماید[5]. این امر در قوانین و کنوانسیون‌های بین‌المللی نیز تأکید شده و در حال حاضر به عنوان قاعده‌ای پذیرفته‌شده در تجارت جهانی و بین‌الملل شیوع دارد[6].

از منظر حقوق قراردادها می‌توان عدم رعایت حسن نیت را در سه مرحله از قرارداد مورد بررسی قرار داد: ۱- در اثنای اجرای قرارداد، ۲- نقض مفاد قرارداد و ۳- اجرای قرارداد.

در مرحله اجرای قرارداد متعهدله باید اطلاعات لازم برای انجام تعهدات قراردادی را در اختیار متعهد قرار دهد تا متعهد بداند که چه اقداماتی باید انجام دهد، به عنوان مثال هرگاه یک باشگاه ورزشی مبادرت به خرید دستگاهی نماید که این دستگاه در صورتی که پس از یک ماه از تاریخ حمل به محل و شروع استفاده از آن مراتب به صورت کتبی به فروشنده و یا شرکت پشتیبان اعلام نگردد، ضمانت خدمات پس از فروش آن از بین خواهد رفت، فروشنده یا شرکت خدمات پس از فروش باید مراتب را به نحوی که خریدار مطلع شود اعلام نمایند و نمی‌توانند بدون اعلام و اطلاع‌رسانی صرفاً به این بهانه که خریدار به تکالیف خود عمل نکرده، از ارائه خدمات خودداری نمایند و یا در مواردی که تعهد مقید به زمان محدودی است و حتی در مواردی که موعد خاصی برای انجام تعهد وجود ندارد، متعهد له با اعلام مراتب از متعهد تقاضای اجرای قرارداد را خواستار شود.

در اثنای اجرای قرارداد نیز ممکن متعهد توقعاتی از متعهد له و یا بالعکس متعهد له از متعهد داشته باشد، مانند آموزش نحوه استفاده از دستگاه‌های خریداری شده و یا انجام سرویس‌های اولیه دستگاه با شرایط و مقتضیات خاص قرارداد که در این حالت طرفین برای انجام قرارداد مورد نظر طرفین مکلف به انجام امور خاصی می‌باشند و الا طرفی که از انجام آن امور خودداری نموده است را می‌توان ناقض قرارداد تلقی کرد.

همچنین در موارد نقض اجرای تعهدات، متعهدله در صورتی که ضمانت اجراهای مختلفی در قرارداد پیش‌بینی شده باشد، مانند الزام به انجام تعهد و سپس فسخ و در نهایت مطالبه خسارت و ... متعهد له تا زمانی که امکان اجرای قرارداد وجود داشته باشد نباید به سایر روش‌ها مبادرت نماید.

-ارائه اطلاعات و دانستنی‌های لازم برای اجرای قرارداد

ارائه اطلاعاتی که مرتبط با موضوع قرارداد است، از ناحیه متعهد به متعهدله در حالتی که اجرای قرارداد بدون در اختیار داشتن آن اطلاعات امری محال و یا دشوار و هزینه بردار است، تجلی حسن نیت در اجرای قرارداد به حساب می‌آید و برخی آن را به معنای «تعهد به همکاری» تعبیر کرده‌اند[7]. برخی عقیده دارند که ارائه اطلاعات از ناحیه طرفی که دارای اطلاعات بیشتری است و به عبارتی حرفه‌ای‌تر است به طرف مقابل حتی

---

1. Antoniolli, Luisa & Veneziano, Anna (2005), "Principles of European", p59.

2. Bar, Christian von & Clive, Eric & others (eds) (2009), "Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law, Draft Common Frame of Reference", Full Ed, Vol.1 & 2.p688.

۳. باریکلو و خزائی، علیرضا و علی، اصل حسن نیت و پیامدهای آن در دوره پیش قراردادی؛ با مطالعه موردی در حقوق انگلیس و فرانسه، مجله حقوقی دادگستری، ۱۳۹۰، ش ۷۶، ص ۴۶.

4. L'Article 1104 du Code civil, Modifié par Ordonnance n°2016-131 du 10 février 2016 - art. 2. : Les contrats doivent être négociés, formés et exécutés de bonne foi. Cette disposition est d'ordre public.

۵. خندانی و خاکباز، پدرام و محمد، تفسیر نظریه عدالت معاوضی در قلمرو قراردادها، ۱۳۹۲، مطالعات فقه و حقوق اسلامی، ش ۸، ص ۷۴.

6. United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods.

7. Eisenberg, M. A. (2002). "The Duty to Rescue in Contract Law". Fordham Law Review, 71, 647-694.

اگر طرف مقابل متعهد محسوب می‌شود، از موارد حسن نیت به شمار می‌آید و بالعکس هرگاه شخص حرفه‌ای متعهد باشد، این اطلاعات را از سوی شخص حرفه‌ای در اختیار طرف مقابل قرار دهد، این اطلاعات لازم است در زمان پیش‌بینی شده داده شود[۱]. در حقیقت در بحث حسن نیت تفاوتی نمی‌کند که شخص چه جایگاه قراردادی دارد، متعهد باشد و یا متعهدله باید بر پایه اصل لزوم رعایت حسن نیت اطلاعات لازم را به طرف مقابل ارائه نماید.

ارائه اطلاعات در حقیقت کامل‌کننده تعهدات قراردادی است و در صورتی که این اطلاعات به طرف مقابل ارائه نشود، می‌توان انجام تعهدات قراردادی را ناقص دانست[۲]، این امر مانند مواردی است که دستگاه الکترونیکی برای ارزیابی تراکم استخوان و یا ماهیچه‌های ورزشکار به باشگاه و یا کلینیک ورزشی فروخته شود، لیکن نحوه استفاده و یا انجام تعمیرات فوری و تعویض ابزار را به اطلاع خریدار ندهند و از این‌رو در حقیقت دستگاهی پیچیده و دارای کارآمدی بالا را به خریدار فروخته‌اند که خریدار اطلاعات مختصری برای نحوه استفاده از آن در اختیار دارد.

از این‌رو در اینکه ارائه اطلاعات ضروری کالای فروخته شده جزئی از تعهد اصلی محسوب می‌شود، جای تردید نیست و حتی به نظر می‌رسد، متعهد می‌تواند به هنگام اجرای تعهدات خود اگر متعهدله تا زمان اجرای تعهدات متعهد اطلاعات لازم را به متعهد نداده باشد، از حق حبس خود استفاده کرده و اجرای تعهدات خود را موکول به ارائه تعهدات متعهدله نماید.

ماده ۳۷۷ ق.م. :«هر یک از بایع و مشتری حق دارد از تسلیم مبیع یا ثمن خودداری کند تا طرف دیگر حاضر به تسلیم شود، مگر اینکه مبیع یا ثمن مؤجل باشد؛ در این صورت هر کدام از مبیع یا ثمن که حال باشد باید تسلیم شود».

ولی در عین حال هرگاه متعهد برای انجام تعهدات خود نیاز به اطلاعاتی داشته باشد که این اطلاعات در اختیار متعهدله است، چنانچه از ارائه این اطلاعات خودداری نماید، از مصادیق عدم مراعات حسن نیت است و دادگاه های اروپایی در این مورد مطابق مراتب فوق عمل می‌کنند[۳].

- پرداخت عوض قرارداد

پرداخت عوض قرارداد یکی از مهم‌ترین مراحل اجرای یک قرارداد بـه شمار می‌آید. پرداخت عوض قراردادهای ورزشی می‌تواند به صورت نقدی، ارائه خدمات و یا تهیه کالا و اجناس باشد. ممکن است این قراردادها با هدف تأمین هزینه‌های اقامت، بلیط مسافرت، پرداخت هزینه ورودی مسابقات، اجرای تبلیغات محیطی و سطح شهر، پرداخت دستمزد بازیکنان و مربیان و... باشد[۴].

در برخی از قراردادهای ورزشی وجود برخی از مدارک و مستندات و لیسانس‌ها ضروری است. برخی از قراردادهای ورزشی به صورت انحصاری منعقد می‌گردد، استفاده هدفمند از علائم تجاری ثبت‌شده و پرداخت حق امتیاز نیز از مواردی است که در قراردادهای خاص از موارد مورد درخواست طرفین قراردادهای ورزشی است، عموماً پرداخت حق امتیاز نیاز به مجوزهای خاص دارد و طرف قرارداد باید زمینه‌های اجرای قرارداد را پیش از انعقاد و یا همزمان با آن فراهم آورد[۵].

پیش‌پرداخت در قراردادهای ورزشی امری رایج است و غالباً قراردادها با پیش پرداخت رسمیت پیدا می‌کند و مابقی هزینه‌های قرارداد به تدریج در اثنای قرارداد به طرف دیگر پرداخت می‌شود و برای انجام این تعهد ضمانت اجراهای متناسب در نظر گرفته می‌شود. در مواردی که اجرای کامل قرارداد نیاز به مجوزهای خاص دارد، اجرای قرارداد را منوط به ارائه مجوز می‌نمایند و در قرارداد پیش‌بینی می‌شود که در صورت عدم امکان ارائه مجوز مبالغ پرداختی به علاوه جریمه آن به پرداخت کننده مسترد گردد و بهتر است که در قراردادها زمانی مقرر گردد تا اجرای قرارداد معطل نماند.

در برخی از قراردادهای ورزشی ممکن است به جای پرداخت نقدی، ایجاد اعتبار برای دریافت وام، تهیه اقلام و کالاهای مورد نیاز مسابقات مانند لباس، حوله، آب و نوشیدنی، ارائه خدمات پزشکی و حقوقی، تعمیر ادوات و کالاهای ورزشی

---

۱. قاسمی حامد، عباس، غیر حرفه‌ای، متعهدله ارائه اطلاعات در حقوق فرانسه، ۱۳۹۳، نشریه مطالعات حقوق تطبیقی، دوره ۵، ش۱، ص ۲۳۱.

۲. جنیدی، لعیا، مطالعه تطبیقی تعهد به دادن اطلاعات با تأکید بر نظام‌های کامن لا، ۱۳۸۱، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، دوره ۵۶، ص ۱۶.

3. Collins, H. (1992). "Implied Duty to Give Information during Performance of Contracts". Modern Law Review, 55, 556-562.

4. Wong, Glenn, 2010, Essentials of Sport Law, ABC-CLIO, USA, p. 411.

5. Greenwell, Christopher et al, 2014, Managing Sport Events, Human Kinetics, USA, p. 134.

مانند تعمیرات دوچرخه، اسلحه، اتومبیل، تیرو کمان، دستگاه-های راه سازی و ... موضوع قرارداد قرار گیرد.

ملاحظه می‌شود که تنوع قراردادهای ورزشی موجب پیچیده شدن اجرای آن گردد و مناسب است که هنگام تنظیم قرارداد باید تمام چالش‌های احتمالی که ممکن است در حین اجرای قرارداد با آن مواجه شوند، در نظر گرفته شود.

آموزش کادر برگزاری مسابقات و انتقال تجربیات و علوم مرتبط می‌تواند معوض قرارداد قرار گیرد و در این صورت قید مباشرت در انجام این‌گونه تعهدات شرط می‌گردد. ورزش با تحولات جهانی خود را همسان نموده و در عرصه کنونی تنوع قراردادهای ورزشی وابستگی کامل به امور مربوطه دارد.

ارزش و جایگاه ورزش موجب درهم آمیختگی اقتصاد و ورزش شده است. دخالت‌های روزافزون مقامات محلی در امور ورزشی موجب می‌شود تا برخی از مصالح اجتماعی در قراردادهای ورزشی تأثیر نماید و از این‌رو تدوین قراردادهای ورزشی با چالش‌های مختلفی مواجه است و نگارنده قرارداد گاهی بیش از آنکه تمرکز خود را متوجه ابعاد حقوقی قرارداد می‌نماید باید به اقتضاهای قرارداد متمرکز شود تا در زمان اجرای قرارداد با چالش کمتری مواجه شود.

ممکن است پرداخت عوض قرارداد منوط به گذراندن دوره‌ای خاص یا معاینات پزشکی و یا اخذ مجوزی خاص گردد. از این‌رو، در این چنین قراردادها، اجرای قرارداد دارای مقدماتی است که تازه پس از انعقاد قرارداد موجبات آن پدید می‌آید، مانند قراردادهای استخدام بازیکن به انجام معاینه کامل پزشکی و یا اخذ مجوز خاص برای مربی که از یک کشور به کشور دیگر می‌رود و پیش از آن دارای مجوز مورد نیاز آن کشور نبوده است.

در برخی از قراردادهای ورزشی ممکن است شرطی تحت عنوان «عدم رقابت» گنجانده شود. در این‌گونه قراردادها ورزشکار در مقابل دریافت عوضی خاص متعهد می‌گردد تا پس از اتمام مدت اعتبار قرارداد به خدمت باشگاه رقیب در نیاید، مگر آنکه خود باشگاه نسبت به این امر رضایت خود را اعلام نماید. باید توجه داشت که شرط عدم رقابت لازم است مشتمل بر مدت زمان معقول و متعارف باشد و الا در حقوق کشورها غالباً ممنوعیت و محرومیت از حقوق اجتماعی شرط باطل محسوب می‌شود.

در قراردادهای ورزشی که موضوع آن تملیک مالی باشد، مانند بیع و اجاره و در آن قراردادها ثمن و اجاره بها با عوض قرارداد مبادله می‌گردد منصفانه است که این عوضین و انجام تعهدات طرفین را در برابر یکدیگر ارزیابی نماییم. هرگاه یکی از طرفین به تعهدات خود عمل ننماید، طرف دیگر می‌تواند از دادگاه اجبار طرف خاطی به انجام تعهدات و تسلیم عوض را درخواست کند.

ضمان معاوضی از جمله مواردی است که در عقود معوض باید در نظر گرفته شود. به موجب این قاعده، مالکیت مبیع در اثر قرارداد به خریدار منتقل می‌گردد و متقابلاً مالکیت ثمن به فروشنده. از این‌رو طرفین تا زمان تسلیم عوض خود به طرف دیگر امین طرف مقابل در حفظ و نگهداری از آن محسوب می‌گردند. حال ممکن است این مسئولیت به شخص ثالثی منتقل گردد که به چهار طریق این امر صورت می‌پذیرد[۱]:

۱. مبیع در اثر عقد به خریدار منتقل می‌شود و همراه این انتقال ضمان معاوضی نیز بر عهده او قرار می‌گیرد؛ زیرا طبیعی است که تلف مال از اموال مالک آن خواهد بود[۲].

۲. ملکیت و ضمان معاوضی با تسلیم منتقل می‌شود؛ بدین معنی که مبیع پیش از تسلیم در ملک فروشنده باقی می‌ماند و در اثر تسلیم به خریدار منتقل خواهد شد و ضمان معاوضی نیز تابع ملکیت است[۳].

۳. جدا کردن ملکیت از ضمان معاوضی: چون عقد تملیکی است و به محض وقوع بیع به خریدار منتقل می‌شود، ولی ضمان معاوضی همچنان بر عهده فروشنده باقی می‌ماند تا تسلیم انجام شود[۴]. در این شیوه از بین دو حالت باید یکی را برگزید:

الف) تلف مبیع پیش از قبض سبب انحلال کامل عقد بیع می‌گردد و گویی هیچ انتقالی صورت نپذیرفته است، در این صورت منافع مبیع در فاصله بین عقد و تلف متعلق به فروشنده است.

ب) تلف مبیع تنها نسبت به آینده عقد را منحل می‌نماید؛ یعنی تا زمان تلف، عقد آثار طبیعی خود را دارد و مبیع و منافع آن متعلق به خریدار است، لیکن از زمان تلف عقد خود به خود منفسخ می‌گردد. در نتیجه خریدار ثمن را پس می‌گیرد و اگر نداده است بری می‌شود، اما منافع منفصل این دوره متعلق به خریدار است؛ زیرا مبیع تا لحظه تلف مال او بوده.

---

۱. کاتوزیان، امیر ناصر، حقوق مدنی عقود معین ۱ معاملات معوض- عقود تملیکی- بیع- معاوضه-اجاره-قرض، شرکت انتشار با همکاری بهمن برنا، ۱۳۷۳، تهران، صص ۲۰۴-۲۰۵.

2. L'article 1138 du Code civil francaise.

3. L'artcle 929 et 446 du Code civil Almande.

۴. ماده ۳۸۷ قانون مدنی ایران.

۴. در حقوق سوئیس ضمان معاوضی بر عهده خریدار قرار داده شده است، این حکم از حقوق رم اقتباس شده است. رومیان استدلال می‌کردند وقتی خریدار از بالا رفتن قیمت مبیع سود می‌برد، انصاف حکم می‌کند که زیان‌های ناشی از تلف را نیز تحمل کند، ولی این گفته با انصاف منطبق نیست؛ زیرا همان گونه که خریدار از بالا رفتن قیمت مبیع سود می‌برد، از پایین آمدن ارزش آن نیز متضرر می‌شود و این تقابل سود و زیان عادلانه است و منطقی نیست تلف قهری مالی که هنوز مالک آن نشده است به او تحمیل گردد[۱]. لیکن به نظر می‌رسد اگر به عنوان یک قاعده ثابت به این حکم پایبند باشیم که تلف در زمان مالکیت اموال از کیسه مالک است به همان اعتبار که مالک می‌تواند در صورت تلف مال توسط دیگری حق تعبیب وی را داشته باشد و از باب ضمان قهری ارزش و خسارت وارده را از مقصر مطالبه نماید.

-تقاضای انجام تعهد

متعهدله برای آنکه بخواهد اجرای تعهد توسط متعهد صورت پذیرد، لازم است به نحو مقتضی اجرای تعهد را از متعهد خواستار شود. گاهی متعهد له در حالی که امکان اجرای تعهد توسط متعهد وجود دارد به انتظار می‌نشیند تا متعهد نسبت به اجرای تعهد اقدام نماید و احیاناً پس از آنکه با قصور یا تعلل متعهد در انجام آن مواجه شد، مستقیماً مطالبه خسارت و یا فسخ قرارداد را خواستار می‌شود، مانند آنکه باشگاه ورزشی با ورزشکار و یا پزشک تیم حرفه‌ای قراردادی منعقد نماید و در قرارداد شرط می‌کند، در صورتی که بیش از پنج جلسه غیبت داشته باشد، باشگاه مجاز به مطالبه خسارتی معادل دو ماه دستمزد و علاوه بر آن حق فسخ یک جانبه قرارداد خواهد بود؛ در صورتی که باشگاه با شروع غیبت‌های بازیکن مواجه گردید، لازم است با ارسال اظهارنامه و یا نامه کتبی به ایشان مراتب شروط قراردادی را متذکر شده و اعلام نماید در صورت تکرار غیبت مطابق قرارداد رفتار خواهد شد و یا در جایی که فدراسیون ورزشی برای برگزاری مسابقات رسمی با شرکت تبلیغاتی قراردادی برای ساخت تیزرهای تبلیغاتی و همچنین اجرای تبلیغات در سطح شهر را نموده باشد و برای آن مدتی تعیین نموده باشد و شرکت تبلیغات متعهد شده باشد حداقل بیست روز قبل از آغاز مسابقات اجرای تمامی تبلیغات محیطی شهر و محل برگزاری مسابقات را به انجام رساند، در غیر این صورت خسارتی را برای عدم یا تأخیر در انجام تعهد مقرر کرده باشد و علاوه بر آن حق فسخ یک جانبه قرارداد را نیز در نظر گرفته شود، در صورتی که به زمان موعود نزدیک شده و فدراسیون نشانه‌هایی از اقدامات شرکت تبلیغاتی را مشاهده ننماید، شایسته است بدواً با ارسال اظهارنامه نزدیک شدن به رویداد ورزشی و لزوم انجام و اجرای تبلیغات و ضمانت اجرای نقض یا تاخیر در اجرای تعهد را از متعهد (شرکت تبلیغاتی) خواستار شده و در صورت عدم انجام آن متعاقباً برای دفع ضرر از خود نسبت به مطالبه خسارات قراردادی و یا فسخ قرارداد را انجام دهد.

ماده ۲۲۶ ق.م.: در مورد عدم ایفای تعهدات از طرف یکی از متعاملین، طرف دیگر نمی‌تواند ادعای خسارت نماید، مگر اینکه برای ایفای تعهد مدت معینی مقرر شده و مدت مزبور منقضی شده باشد و اگر برای ایفای تعهد، مدتی مقرر نبوده، طرف، وقتی می‌تواند ادعای خسارت نماید که اختیار موقع انجام با او بوده و ثابت نماید که انجام تعهد را مطالبه کرده است.

عدم مطالبه اجرای تعهد صرف نظر از مبانی حقوقی و قانونی و ضمانت اجراهای آن می‌تواند مصداق بارز نقض حسن نیت در اجرای مفاد قرارداد باشد و حتی برخی از نویسندگان در مورد این امر معتقدند گاهی ممکن است منافع متعهدله با عدم انجام تعهد در موعد مقرر قانونی سازگارتر باشد؛ از این‌رو بخواهد که تعهد در زمان مقرر به انجام نرسد و به همین دلیل از متعهد اجرای تعهد را خواستار نشود[۲].

- حسن نیت در فقه

در فقه مباحثی مطرح شده که دلالت بر لزوم رعایت حسن نیت در قراردادها می‌باشد. فقه در موارد زیادی به لزوم حسن نیت تحت عنوان قواعد منصفانه دیگری این نیت شارع را بیان کرده است. نمونه‌هایی از این قواعد مانند قاعده «لا ضرر» و همچنین در مباحث معاملات و عقود مواردی که می‌توان به استناد آن برای جلوگیری از ورود ضرر به طرف دیگر ضمانت

---

۱. مازو، تعهدات، ج۲، ش ۱۱۱۷ به نقل از کاتوزیان، امیر ناصر، پیشین، ص ۲۰۵.

۲. عدل، مصطفی، حقوق مدنی، ، تهران، ۱۳۸۹، انتشارات خرسندی، ص ۱۳۳.

اجراهایی در مباحث «خیارات» مانند «خیار تدلیس» و «خیار عیب» وضع شده است[۱].

گرچه حسن نیت ممکن است به صورت صریح در ضوابط قراردادی بیان نگردد، لیکن از ضروریات و واجبات تفاهم و تراضی در معنای خاص خود می‌باشد. تصدیق می‌فرمایید که هیچ انسان متعارف و معقولی حاضر نیست از نیت خیر خود برای انجام امور زندگی و کسب و کار سوء استفاده شود و حتی در برخی از موارد که این سوء استفاده رخ دهد، لیکن یک طرف قرارداد به جهت اضطرار و شرایط خاص خود ناگزیر به پذیرش آن باشد، در ضمیر باطنی خود رضایت به این امر ندارد و همین کافی است تا صحت قراردادی که با این کیفیت منعقد شده است را مخدوش بدانیم.

حتی در برخی از موارد که به موجب قانون و یا متعارف قراردادها حق فسخی مانند خیار عیب برای خریدار پدید می‌آید، چنانچه عیب رفع گردد و در نتیجه بیم ورود ضرر به مشتری از بین برود امکان فسخ و برهم زدن عقد به‌رغم ایجاد این حق به واسطه اصل حسن نیت منتفی می‌گردد[۲].

گفتار سوم: آثار قرارداد ورزشی

با آنکه آخرین مرحله تشکیل باشگاه‌های ورزشی، ثبت آن در اداره ثبت شرکت‌ها می‌باشد، لیکن به نظر می‌رسد تشکیل باشگاه عملاً از زمانی است که شرکا برای هدف خود به تفاهم نهایی رسیده باشند. نکته قابل تأمل در خصوص اعتبار تفاهم‌نامه ها است تا بتوان این تفاهم را لازم‌الاجرا و الزام‌آور تلقی کرد. قراردادها و نیز تشکیل تعهدات زمانی معتبر هستند که طرفین تعهد یا قرارداد ورزشی دارای اهلیت باشند، خواه این قراردادها شخصاً توسط طرفین منعقد شده باشد و خواه به طریقه نمایندگی منعقد گردد، مانند وکالت یا ولایت و قیمومیت، لیکن در مورد شرکت‌های تجاری و باشگاه‌های ورزشی می‌توان این‌گونه تصور کرد که به مجرد ثبت باشگاه یا شرکت در اداره ثبت مالکیت صنعتی و تجاری موجودی متولد شده است که از همان ابتدا دارای اهلیت استیفاء است بر خلاف اشخاص حقیقی که پس از رسیدن به سن رشد دارای توانایی و اهلیت استیفاء می‌گردند. برای پاسخ به این سؤال لازم است بدانیم که آیا تعهدات و تفاهمات باشگاه‌ها قبل از تشکیل آیا صحیح و الزام‌آور است یا خیر؟ در این حالت دو نظریه وجود دارد تا در خصوص ماهیت حقوقی و اعتبار این‌گونه قراردادها بتوان اظهار نظر کرد.

شروع قرارداد ورزشی

قصد و رضا و متعاقب آن ایجاب و قبول طرفین قرارداد ورزشی مبدا پیدایش یک تفاهم است و این امر آثار حقوقی خود را بلافاصله در پی خواهد داشت. توافقات در خصوص نوع قرارداد مانند بیع و اجاره، جنس و تعهد به انجام عمل و یا خودداری از آن مانند تعهد به عدم پیوستن به تیم دیگر یا عدم انجام تبلیغات به هر شکل و نحو ممکن بدون اخذ رضایت باشگاه می‌تواند به اشکال مختلف منعقد گردد.

قرارداد ورزشی باید به نحوی انشا گردد که موضوع آن مشخص باشد، بنابر این انجام معامله یا انعقاد قرارداد در موردی که موضوع آن کاملاً برای طرفین مشخص نیست از اساس باطل است. از این‌رو، موضوع قرارداد ورزشی لازم است: مالیت داشته باشد، منفعت آن مشروع باشد، عقلایی باشد، تسلیم آن امکان‌پذیر باشد، مبهم نباشد، معین باشد، قابلیت نقل و انتقال را داشته باشد، در زمان انعقاد قرارداد موجود باشد و یا سبب آن به وجود آمده باشد.

قراردادهـای ورزشی را می‌تـوان از منظـر اهداف آن دسته‌بندی کرد، به عنوان مثال قراردادهای داخلی را از قراردادهای خارجی تفکیک نمود، همچنین قراردادهای اداری را از قراردادهای غیر اداری تفکیک کرد. گرچه طرفین قراردادها هنگـام تشکیل قرارداد غالباً انواع آن را از یکدیگر تفکیک نمی‌نمایند، لیکن از آنجایی که شرایط و انتظاراتی که متعاقدین از قراردادها دارند در بسیاری از موارد مشترک است، از این‌رو با تفکیک انواع قرارداد و حتی با نام نهادن بر قراردادها کار تفسیر قرارداد و یا بیان شروط متعارف را به این وسیله بیان می‌کنند.

قراردادهای ورزشی ممکن است به دو هدف اصلی منعقد گردد:

اول) قراردادهایی که هدف اصلی آن انتفاع و امور تجاری باشد و هدف فرعی آن کمک به امور ورزشی مانند قراردادهای تبلیغاتی و یا قراردادهای حمایتگری[۳] که در ابتدا باشگاه‌ها ،

---

۱. اصفهانی، محمد حسین، حاشیه کتاب المکاسب، ۱۴۱۹، ج۱، ص ۵۲۷.

۲. اصغری آق مشهدی و محمدزاده، فخرالدین و علی، بررسی تطبیقی حق درخواست تعمیر کالا از سوی خریدار در کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا ۱۹۸۰ وین و حقوق ایران، ۱۳۸۷، پژوهشنامه بازرگانی، دوره ۱۳، ش ۴۹، ص ۱۳۹.

3. Sponsoring

فدراسیون‌ها و حتی کمیته المپیک با هدف جذب سرمایه منعقد می‌نمایند و در حقیقت قرارداد ورزش به مثابه یک فعالیت اقتصادی در نظر گرفته شود[1] و در کنار این هدف ذاتاً تجاری احیاناً سود حاصله را در جهت توسعه ورزش یا امور جاری باشگاه خرج می‌کنند.

دوم) قراردادهایی که هدف اصلی آن امور ورزشی می‌باشد، گرچه ممکن است به تبع حقوق مکتسبه از این‌گونه قراردادها منافعی هم برای باشگاه‌ها یا فدراسیون‌های ورزشی حاصل گردد[2]، مانند انعقاد قرارداد استخدام مربی حرفه‌ای برای ۵ سال به ارزش ...تومان و پس از ۳ سال و در حالی که مربی به موجب قرارداد در استخدام است برای انتقال این حق برای مدت زمان باقیمانده به ارزش .... تومان معادل دو برابر کل قرارداد از باشگاه یا فدراسیون متقاضی مطالبه گردد. در این حالت هدف اصلی استخدام مربی برای امور آموزش و هدایت تیم بوده، لیکن با دوراندیشی و ارزش افزوده ناشی از استخدام مربی برای جبران کل مبلغ قرارداد و یا حتی بیش از آن استفاده گردد.

البته ممکن است قراردادهایی هم باشد که موضوع انتفاعی آن یا کاملاً وجود نداشته باشد و یا بسیار اندک باشد و یا لااقل برای یک طرف دارای ارزش مالی باشد، در حالی که برای طرف دیگر جنبه انتفاع اهمیتی نداشته باشد، مانند قرارداد احداث سالن ورزشی برای منطقه محروم و یا فروش تجهیزات ورزشی پارک‌های عمومی که متولی آن ممکن است شهرداری‌ها یا دهیاری‌ها باشند.

همکاری طرفین قرارداد ورزشی به منظور اجرای قرارداد

در قراردادها امکان اجرای قرارداد بدون همکاری و مساعدت متعهد له امکان‌پذیر نیست. متعهدله لازم است که زمینه‌های اجرای قرارداد را فراهم نماید و الا اجرای قرارداد متعذر می‌گردد. به عنوان مثال هرگاه موضوع قرارداد استخدام مربی یا بازیکن باشد، لازم است به منظور اجرای قرارداد زمین بازی یا وسایل و تجهیزات بدن‌سازی برای رسیدن به حد معقول آمادگی جسمانی امری ضروری است.

نمی‌توان همواره اجرای تعهدات را منتسب به متعهد دانست. این تکالیف بستگی به نوع قرارداد و شرایط حاکم بر طرفین می‌باشد و حتی شرایط قرارداد نیز بی تأثیر در این امر نمی‌باشد.[3] این امر کاملاً بدیهی است که متعهدله لازم است در جهت اجرای قرارداد فعال باشد و چنانچه برای این امر نقش فعال نداشته باشد، نمی‌تواند متعاقب تأخیر یا عدم اجرای قرارداد به قصور متعهد استناد نماید، همانند آنکه خریدار تجهیزات سالن بدن‌سازی لازم است قبل از تحویل و نصب دستگاه‌ها زمین و محیط پیرامون ان را به منظور نصب تجهیزات آماده نماید و الا حتی در صورتی که کلیه تجهیزات به محل حمل شده باشد نمی‌تواند با کیفیت موجود امکان نصب تجهیزات را خواستار شود.

در برخی از موارد ممکن است به اتلاف کلی کالا منجر شود، مانند خرید کالای فاسدشدنی یا کالاهایی که مدت زمان عمر آن محدود و مشخص است همانند خرید گل برای مراسم افتتاحیه رویداد ورزشی که در این حالت مجال استفاده بهینه از تازگی گل محدود به چند روز و حتی ۲۴ ساعت است. بنابراین، چنانچه گل‌فروش، گل‌های خریداری شده را به محل برگذاری ارسال نماید، لیکن جایگاه هنوز توسط نجار یا آهنگر آماده نشده باشد نمی‌توان گل‌فروش را برای عدم انجام تعهد بازخواست نمود[4] و از این‌رو می‌توان نتیجه‌گیری کرد که برای اجرای تعهدات قراردادی یک پیوستگی عرقی و منطقی وجود دارد که در این حالت طرفین تعهد به سهم خود در اجرای قرارداد می‌توانند مسئولیت داشته باشند و نباید این‌گونه گمان کرد که در صورت تأخیر یا عدم اجرای قرارداد فقط متعهد را مسئول تلقی نمود.

در عصر جدید، قراردادها با دیدگاه‌های سنتی مورد ارزیابی قرار نمی‌گیرد، بلکه جنبه‌های همکاری طرفین که برای پیشبرد قرارداد ضروری است، مورد بررسی قرار می‌گیرد. مسئولیت طرفین قرارداد در اجرای قرارداد به عنوان یک بسته

---

1. Martins, Roberto Carlos Branco. The introduction of the social dialogue in the European professional football sector: impact on football governance, legal certainty and industrial relations, Thesis, (UK, University/Publisher: Edge Hill University, 2014), p. 82.

2. Hall, W. Tyler, "After the Ban: The Financial Landscape of International Soccer after Third-Party Ownership", Oregon Law Review (University of Oregon), Vol. 94, No. 1, 2015, p. 184.

۳. اخلاقی و امام، بهروز و فرهاد، حقوق تجارت بین‌الملل، ۱۳۹۱، تهران، انتشارات سمت، ج ۲، چ۳، ص ۳۲.

۴. شهیدی، مهدی، آثار قراردادها و تعهدات، ۱۳۸۶، تهران، انتشارات مجد، ج۲، چ ۳، ص ۴۵.

مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و تعهدات متعهد و متعهدله در مواردی که جنبه لازم و ملزومی دارد و یا انجام اموری مقدمه اجرای تعهد طرف متقابل می‌باشد، توسط کارشناس و دادگاه لحاظ می‌گردد. این امور را در حقوق قراردادها به حسن نیت طرفین، عرف معاهدات، عرف و عادت و همچنین شرط ضمنی تعبیر می‌شود.

در حقوق انگلستان موضوع لزوم همکاری متعهدله برای اجرای کامل و دقیق قرارداد موضوع بحث و رأی دادگاه قرار گرفته شده است. در این نظام حقوقی لزوم ارائه راهنمایی‌ها و ارائه اطلاعات مورد لزوم متعهد در جهت اجرای قرارداد مورد تأکید قرار گرفته شده است و از این‌رو زمینه‌های شناسایی مسئولیت و حتی پیش‌بینی خسارات وارده برای متعهد له عملاً به رسمیت شناخته شده است[۱] و این امر مورد سؤال محققین نیز قرار گرفته شده است[۲] که آیا قصور متعهدله می‌تواند به توجیه عدم اجرای قرارداد نیز منجر گردد؟ و یا اینکه فقد می‌تواند توجیه‌کننده مسئولیت تأخیر در اجرای تعهد مورد استفاده قرار گیرد.

گرچه پاسخ واضحی در متون قانونی ایران وجود ندارد، لیکن این امری واضح و مبرهن است که تعهدات طرفین قرارداد را نمی‌توان از یکدیگر بیگانه دانست و تا جایی که برای اجرای تعهدات یک ارتباط منطقی و عرفی قابل تصور است، خواه جنس این قراردادها انجام کار، خودداری از انجام عملی یا تسلیم مال یا عینی باشد هرگاه اجرای تمام و کمال تعهد وابستگی مستقیم یا غیر مستقیم با تهیه مقدماتی داشته باشد که در اختیار متعهد له است نمی‌توان از این مسئولیت عرفی غفلت کرد. در حقوق اروپا به این امر پرداخته شده[۳] و این مسئولیت را تحت عنوان «تکلیف به همکاری مشترک برای اجرای قرارداد[۴]» در اصول و قواعد حقوق قراردادها در اروپا به کار رفته است[۵] و بر اساس آن تکلیف همکاری طرفین به هدف اجرای کامل قرارداد (اخذ نتیجه مورد نظر طرفین) لحاظ شده است.

به نظر برخی از نویسندگان فرانسوی، مغابنه‌ای بودن قراردادها، خصوصاً در قراردادهای تجاری که بر اساس آن طرفین قرارداد را به سود بیشتر حاصل از قراردادها وادار به پیگیری می‌نماید[۶]، از این‌رو برخی از نویسندگان قراردادها را به " سند حقوقی همکاری مشترک" تعبیر نموده اند[۷] و این امر به معنی این است که در یک قرارداد طرفین ممکن است گرچه یک عنوان ظاهری برای قرارداد مشترک خود انتخاب کرده باشند، لیکن توقعات مختلفی را که ممکن است به صورت عرفی و حتی اتفاقی از قرارداد حاصل می‌شود را برای جلب سود بیشتر خود انتظار داشته باشند.

در حقوق ایران نیز این امر توسط نویسندگان حقوقی مطرح شده است[۸] و این امر را می‌توان به الزامات عرفی قرارداد منتسب منتسب دانست و منشأ قانونی آن را به ماده ۲۲۹ قانون مدنی که مقرر می‌دارد: «چنانچه عدم اجرای تعهد به واسطه حادثه یا عاملی که خارج از حیطه اقتدار متعهد است، رخ داده باشد، محکوم به خسارت نخواهد شد».

قانونگذار ایران به جای آنکه صراحتاً به نقش متعهدله برای اجرای قرارداد اشاره نماید، این تأثیرگذاری را با استفاده از واژگانی کلی و موسع استفاده کرده است تا در مقام تفسیر قانون دست محاکم و پژوهشگران را باز گذارده تا بتوان این تأثیرگذاری را تحت عنوان «عامل عدم اجرای تعهد» بیان کرد. عامل خارجی می‌تواند شرایط و اوضاع و احوالی که اجرای

---

1. Follen, M and Janson, P, 2008, "Refusal Commitments of obligations in private contracts", Gama Pub, London ,p 28.

۲. رفیعی و حجازی، محمد تقی و سید حسین، عدم همکاری متعهد له در نقض قرارداد در حقوق ایران و اروپا، فصلنامه علمی پژوهشی حقوق خصوصی، دانشگاه علامه طباطبائی، دوره ۱۰، شماره ۳۹، تابستان ۱۴۰۱، ص۴۳.

۳. ماده ۵-۳ پیش‌نویس اولیه قانون یکنواخت حقوق قراردادها اوهادا (OHADA)، به نقل از رفیعی و حجازی، محمد تقی و سید حسین، همان، ص ۴۴.

4. Duty to Co-operate.

5. L'Article 202-1 «LES PRINCIPES DU DROIT EUROPEEN DES CONTRATS»: Article 1:202: Devoir de collaboration Chaque partie doit à l'autre une collaboration qui permette au contrat de produire son plein effet.

۶. سود مورد انتظار از قراردادها ممکن است فقط بستگی به موضوع اصلی قرارداد نداشته باشد و بعضاً شامل انتظارات و توقع‌های فرعی و مترتب از قراردادها را شامل شود، مانند آنکه دستگاه ارزیابی قند خون به صورت رایگان و یا به ثمن اندک به خریدار فروخته شود، لیکن منظور فروشنده، فروش نوارها یا سوزنی باشد که خریدار مجبور است برای استفاده از دستگاه به صورت مرتب و دائمی از فروشنده خریداری کند.

7. Diesse, F. (1999). "le devoir de coopration comme principe directeur du contrat". Arch.phil droit. T43, p 261.

۸. شهیدی، مهدی، سقوط تعهدات، ۱۳۸۶، انتشارات مجد، تهران، چ۴، ص ۷۶ به نقل از: رفیعی و حجازی، محمد تقی و سید حسین، همان منبع، ص ۴۶.

قرارداد را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد باشد، مانند فورس ماژور و یا ممکن است دخالت یا عدم مداخله شخص دیگری باشد، خواه آن شخص نسبت به قرارداد بیگانه باشد و یا نفعی در قرارداد داشته باشد، مانند متعهد له که گرچه از اجرای قرارداد سود می‌برد، لیکن عدم همکاری و معاضدت ایشان عملاً راه را برای اجرای تمام و کمال قرارداد ببندد و یا اینکه دشواری‌ها و هزینه‌هایی را به دنبال داشته باشد.

نوع و وصف همکاری برای اجرای قرارداد ممکن است در قرارداد پیش‌بینی شده باشد و یا اینکه این همکاری بر حسب نوع قرارداد قابل پیش‌بینی باشد. به عنوان مثال هرگاه در قرارداد درمان پای ورزشکار ممکن است پزشک ورزشی در قرارداد ذکر نماید که ورزشکار لازم است در فلان تاریخ و ساعت خود را به بیمارستان مشخصی معرفی نماید و یا اینکه صرفاً محل عمل جراحی را در قرارداد ذکر نماید بدون آنکه الزام ایشان به حضور در بیمارستان را ذکر نماید و یا اینکه در قرارداد اجرای تبلیغات ورزشی صراحتاً مجری تبلیغات به فدراسیون و یا باشگاه اعلام نماید که لازم است مانیتورهای دور زمین را تا تاریخ ... به صورتی که قابل استفاده باشد به مجری تبلیغات تحویل دهد و یا اینکه این امر به صورت ضمنی پیش‌بینی شده باشد که در این مثال‌ها می‌تواند تعهدات متعهدله در قرارداد امری عقلی و یا قراردادی باشد[۱].

کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا نیز در موردی مشابه به «تکلیف به همکاری در قرارداد» اشاره کرده است[۲] و بر اساس آن: چنانچه تعیین شکل یا اندازه و یا دیگر جنبه‌های کالا به خریدار واگذار شده باشد و او از انجام چنین اختیاری خودداری کرده باشد، فروشنده می‌تواند رأساً و بر اساس نیازهای خریدار این اقدام را انجام دهد.

در قراردادهای مستمر که بسته به نوع قرارداد همکاری طرفین در بستر زمانی قرارداد ادامه دارد، طرفین ممکن است تعهداتی را بپذیرند که بر اساس آن متعهدله موظف می‌گردد که اموری را همواره در طی این مدت زمان انجام دهند تا امکان اجرای قرارداد پدید آید. ممکن است این تعهدات حتی در قرارداد صراحتاً ذکر نشود، لیکن بر اساس عرف و عادت قراردادهای مشابه یا اوضاع و احوال حاکم بر قراردادهای منطقه‌ای این تکلیف در حکم تصریح در عقد باشد تا حدی که عرف اجرای قرارداد بدون همکاری، مساعدت و دخالت متعهدله را امکان‌پذیر نداند[۳]، گرچه برخی از نویسندگان حقوقی تعهد عرفی را منشأ مسئولیت و تکلیف می‌دانند که یا در قرارداد به آن اشاره شده باشد و یا به حکم عرف طرفین مطلع باشند و یا باید مطلع گردند و الا نمی‌تواند موجب برائت متعهد از مسئولیت گردد[۴]. در قراردادهای ورزشی همان‌گونه که پیش از این به آن اشاره شد، غالب قراردادها به استثنای قراردادهای خرید و فروش با چنین وضعیتی مواجه هستند و در عمل قراردادهایی که ماهیت آن خرید خدمات و یا اجاره اشخاص می‌توان آنها را نامید، در وضعیتی منعقد می‌گردند که لاجرم همکاری و مساعدت متعهدله برای اجرای تمام و کمال قرارداد را می‌طلبد و بدون مساعدت امکان اجرای قرارداد وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

گرچه در متون قانونی صراحتاً نسبت به اعتبار یا عدم اعتبار قراردادها یا تفاهماتی که قبل از تشکیل باشگاه ورزشی به

---

1. Article 1:104: Application aux questions de consentement (1) L'existence et la validité de l'accord par lequel les parties adoptent ou incorporent les présents Principes sont régies par ceux-ci. (2) Néanmoins, une partie peut se fonder sur le droit du pays où elle a sa résidence habituelle afin d'établir qu'elle n'a pas consenti s'il résulte des circonstances qu'il ne serait pas raisonnable d'apprécier les conséquences de son comportement conformément aux présents Principes.

2. Article 65- Convention des Nations Unies sur les contrats de vente internationale de marchandises:

1) Si le contrat prévoit que l'acheteur doit spécifier la forme, la mesure ou d'autres caractéristiques des marchandises et si l'acheteur n'effectue pas cette spécification à la date convenue ou dans un délai raisonnable à compter de la réception d'une demande du vendeur, celui-ci peut, sans préjudice de tous autres droits qu'il peut avoir, effectuer lui-même cette spécification d'après les besoins de l'acheteur dont il peut avoir connaissance.

2) Si le vendeur effectue lui-même la spécification, il doit en faire connaître les modalités à l'acheteur et lui impartir un délai raisonnable pour une spécification différente. Si, après réception de la communication du vendeur, l'acheteur n'utilise pas cette possibilité dans le délai ainsi imparti, la spécification effectuée par le vendeur est définitive.

۳. رفیعی و حجازی، محمد تقی و سید حسین، همان منبع، ص ۴۸.

۴. کاتوزیان، امیر ناصر، نظریه عمومی تعهدات، ۱۳۸۲، تهران، انتشارات میزان، چ۲، ص ۲۷۰.

منظور جلب اعتبار و تامین مایحتاج باشگاه پس از مدت زمان کوتاهی منعقد می‌گردد اظهار نظر نشده است، لیکن به نظر می‌رسد:

۱. با در نظر گرفتن حسن نیت در قراردادهای منعقده، چنانچه قرارداد به اعتبار تشکیل قریب‌الوقوع باشگاه ورزشی منعقد گردد و مدیران وقت باشگاه آتی در تشکیل قرارداد مداخله داشته باشند، به اعتبار ماده ۱۰ قانون مدنی و در صورتی که طرف دیگر قرارداد نیز از این امر مطلع باشد، قرارداد صحیح به نظر می‌رسد.

۲. قراردادها به اعتبار موضوع آن به قراردادهای مالی و غیر مالی تقسیم می‌شوند، به نظر می‌رسد در مورد قراردادهای غیر مالی که بین طرفین وجه رجحان قرارداد اعتبار و شخصیت طرف مقابل شرط اصلی است، این گونه قراردادها کاملاً صحیح بوده، لیکن در مورد قراردادهای مالی که ملاک طرفین غالباً کسب سود و منفعت است؛ در صورتی که باشگاه در زمان مقرر تشکیل نگردد، به اعتبار قاعده غبن در قراردادها، افرادی که قرارداد را به اعتبار تشکیل باشگاه در آینده نزدیک منعقد نموده‌اند مسئول جبران زیان وارده به طرف دیگر خواهند بود.

۳. چنانچه شرط بنایی برای قرارداد در نظر گرفته شده باشد، این شرط دارای اعتبار مستقل از قرارداد بوده و حتی در صورت عدم تشکیل باشگاه دارای اعتبار مستقل خواهد بود.

۴. در قراردادهای مالی چون عوضین قراردادها بدون در نظر گرفتن شخصیت طرف مقابل در برابر یکدیگر قرار می‌گیرند و برای طرف مقابل تفاوتی نمی‌کند که این کالا برای چه شخصی خریداری شده و وکالت و نیابت و اجیر فقط در رابطه با موکل، اصیل و دستوردهنده مؤثر است، قرارداد با طرفیت اشخاصی که در قرارداد مداخله مستقیم دارند در نظر گرفته می‌شود، بنابر این اشخاصی که مستقیماً در قرارداد حضور دارند، پاسخگو خواهند بود.

۵. در مورد سایر قراردادها مانند قرارداد اجاره بازیکن (خرید خدمات) چون بازیکن و مربی و عوامل فنی به اعتبار تشکیل باشگاه در آینده نزدیک با افرادی که خود را مدیران آینده باشگاه و یا دارای اختیار از جانب آنها معرفی می‌نمایند، وارد مذاکره و در نهایت تفاهم می‌گردند، این‌گونه قراردادها در صورت عدم تشکیل باشگاه قابل ابطال خواهد بود و بازیکن و مربی و عوامل فنی می‌توانند زیان وارده به خود از هر جنس و به هر اسمی که باشد را مطالبه نمایند، حتی زیان عدم النفع گرچه به موجب قوانین ایران ممنوع شده است، لیکن از باب مسئولیت مدنی به نظر می‌رسد که امکان مطالبه را داشته باشد.

References

Akhlaghi, Behrouz and Imam, Farhad. (2013). *International Trade Laws*. Tehran: Samit Publications, vol. 2, ch. 3 (In Persian).

Al-Allameh Hali, (Abi Mansour Al-Hasan bin Yusuf bin Al-Muthahar al-Asadi). (1418). *Qa'aw al-Ahkam fi Marifah Halal va Haram*. Part II. First Edition. Qom: Al-Nashar al-Islami Institute (In Persian).

Allameh Hali, Hassan Ibn Yusuf Motaharasadi. (1412). *Mantah al-Muttalib in a research Al-Mahhab*. vol. 15, ch. 1. Mashhad: Jamal al-Pakhuh al-Islamiya (In Persian).

Al-Qamoos Faqhi Lagheh and Tishama, Ch. II, Damascus, Dar al-Fikr (In Persian).

Antoniolli, Luisa & Veneziano, Anna. (2005). *Principles of European*.

Asghari Agh Mashhadi, Fakhreddin and Mohammadzadeh, Ali. (2017). "comparative study of the buyer's right to request repair of goods in the 1980 Vienna Convention on the International Sale of Goods and Iranian Law". *Business Research Journal*, Volume 13, Vol. 49 (In Persian).

Bar, Christian von & Clive, Eric & others (eds) (2009). "Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law, Draft Common Frame of Reference". *Full Ed*, Vol.1 & 2

Bariklou, Alireza and Khazaei, Ali. (2019). "The principle of goodwill and its consequences in the pre-contract period; With a case study in English and French law". *Judiciary Law Journal* (In Persian).

Bazgir, Yadaleh. (2012). *Civil Law in the Mirror of the Supreme Court's*

Opinions. Attorney and Guarantee Contract, Ferdowsi Publications (In Persian).

Collins, H. (1992). "Implied Duty to Give Information during Performance of Contracts". *Modern Law Review*, 55, pp. 556-562

Demarchili, Mohammad et al. (2012). *Commercial law in the current legal system*. 3rd chapter, Sepehr Publications (In Persian).

Diesse, F. (1999). "le devoir de coopration comme principe directeur du contrat". *Arch.phil droit*. T43.

Eisenberg, M. A. (2002). "The Duty to Rescue in Contract Law". *Fordham Law Review*, 71, pp. 647-694

Esfahani, Mohammad Hossein. (1419). *The margin of Kitab al-Makasab*.vol. 1 (In Persian).

Farahidi, Khalil Ibn Ahmad. (1988). *Al-Ain*, Vol. 4, Ch. 1, Beirut: Ela Ilmi Institute for Press, p. 340.

Farahidi, Khalil Ibn Ahmad. (1988). *Al-Ain*, Vol. 4, Ch. 1, Beirut: Ela Ilmi Institute for Press, p. 340 and Saadi, Abu Habib, 1408, (In Persian).

Follen, M. and Janson, P. (2008). *Refusal Commitments of obligations in private contracts*. London: Gama Pub.

Fridman, G, H. L. (No date). *The law of agency*. 6th, London: Butterworth.

Ghasemi Hamed, Abbas. (2013). "non-professional, responsible for providing information on French law". *comparative law studies journal*, volume 5, vol. 1 (In Persian).

Greenwell, Christopher et, al. (2014). *Managing Sport Events*. Human Kinetics, USA.

Hajipour, Morteza. (2013). "Obligatory good faith in Imami jurisprudence". *Islamic Jurisprudence and Law Journal*, 4th year, 7th volume, Fall-Winter (In Persian).

Hall, W. Tyler. (2015). "After the Ban: The Financial Landscape of International Soccer after Third-Party Ownership". *Oregon Law Review* (University of Oregon), Vol. 94, No. 1.

Junidi, Laiya. (2013). "a comparative study of the obligation to provide information with an emphasis on common law systems". *Journal of the Faculty of Law and Political Sciences of Tehran University*, Volume 56 (In Persian).

Karimi, Abass & kooshki, Morteza. (2017). "Prior to the formation of commercial companies". *The specialized quarterly of legal encyclopedias*, winter (In Persian).

Katouzian, Amir Nasser. (1994). *Civil Laws of Moin Contracts 1 Exchange Transactions - Acquisition Contracts - Sale - Exchange - Lease – Loan*. Tehran: publishing company in collaboration with Bahman Barna (In Persian).

Kelner v. Baxter case. Baxter(1866). L. R. 2 CP.

Khandani, Pedram and Khakbaz, Mohammad. (2013). "Interpretation of the Theory of Exchange Justice in the Realm of Contracts". *Islamic Jurisprudence and Law Studies* (In Persian).

Martins, Roberto Carlos Branco. (2014). *The introduction of the social dialogue in the European professional football sector: impact on football governance, legal certainty and industrial relations, Thesis*. (UK, University/ Publisher: Edge Hill University.

Najafi Kashif al-Ghita, Muhammad Hossein bin Alibin Mohammad Reza. (1987). *Wajiza al-Ahkam*. Vol. 3, Ch II, Najaf, Kashif al-Ghita Institute (In Persian).

Najafi Khansari, Musa. (1993). *Maniyeh Talib*. Volume 2. Maktaba Al-Mohammadi (In Persian).

Rafiei ,Mohammad Taqi and Hijazi, Seyed Hossein. (2022). *non-*

cooperation of the obligee in breach of contract in Iranian and European law. Allameh Tabatabai University Private Law Scientific Research Quarterly, Volume 10, Number 39, summer (In Persian).

Saadi, Abu Habib. (1408). *Al-Qamoos Faqhi Lagheh and Tishama*. Ch. II, Damascus, Dar al-Fikr, p. 474, quoted by Hajipour, Morteza, Obligatory good faith in Imami jurisprudence, *Islamic Jurisprudence and Law Journal*, 4th year, 7th volume, Fall-Winter, 2013, (In Persian).

Safai, Seyyed Hossein and others. (2018). "analysis of representation resulting from enforcement in British, Islamic and Iranian law". *Modares Human Sciences Journal*, Volume 5 (In Persian).

Shahidi, Mehdi. (2007). *Works of Contracts and Commitments*. Tehran: Majd Publications, vol.2, ch.3 (In Persian).

United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods.

Wong, Glenn. (2010). *Essentials of Sport Law*, ABC-CLIO, USA.